

Күч-көлсчирин некврмүдт килмджтә оньган өгчәхмн

Күч-көлсчирин некврмүдиг кинән кевәр, арднь ордж, оньган өгч хәләлгән, әмтнә некврмүдтнъ цаглань хәрүгъинь өгчәлгән—ик даалгъ-врта кәдлмш.

Бәәрн газрмудар болхла эн кәдлмш ода деерән райодин күцәгч комитетст даалгъд-лжана. Болв, зуг некврмүд, эрлгән эс ордж ирдг органи-зац гидж мел уга. Райодин күцәгч комитетст, прокурор-мудт, заргъд, социальн тетк-лгәнә органсд, нань чигн ти-им олача залгълдата органи-зацст, әмтнә эрлгән, неквр-мүд нег үлү олар ордж ирнә.

Нидн джил эврәннъ тәрски газрурн 9 мингъгәнәс үлү та-лан тоота хальмг өрк-бул нуудж ирчхәлә. Эн джил 6 мингъгән өрк-бул нуудж ирч-хәхмн.

Тиим оln улсиг тоолдж, диглдж, кәдлмшинь олдж, бәәх пәтринь олдж, цугтагъ-инь өблүлдж, гундал уга, мел тегшәр күцәнә гисн йир ик джаньгърта кәдлмш. Иим кәд-лмшт дуту-дунд йовдлмуд оln харгъна, өблсн, гундсн улс чигн гархмн болжана. Тигхлә әмтнә некврмүдин, эрлгәнә тонь улм өсхнъ мел ил. Таньгъчин күцәгч комитетд бәәх тоогъар азад хәләхлә, 1957 джилин январь сарин нег шинәс 1958 джилин ян-варь сарин нег шин күртл, джилин эргцд, оln-зүсн тәр-мүдәр 1186 некврмүд болн эрлгәс ордж ирдж.

Тер некврмүдт, эрлгъст оln-зүсн тәрмүдәр келгдлжә-нә. Эврәннъ газрур ягъдж, ямаран кевәр нуудж ирчхә-хмб, әнүнә тускар, мөнъгәр дөнъ-нөкд сургч эрлгәс, бий-дән онц гермүд бәрдж авлгъ-нд шанъгас дөнъ-нөкд сур-лгән, мал хулддж авлгънд дөнъ-нөкд сурлгән, селәнә әдл-ахун алвнас сулдхкиг неклгән, кәдлмш сурлгән, пәтр сурлгән, оln-әмтиг таврар муугъар тет-клгәнә тускар, әмилгәнә кә-длмш тату болсна тускар, те-мс тәрх газр сурлгъар, иим оln-зүсн тәрмүдәр тер таср-хан угагъар ордж ирджәх некврмүдт болн эрлгъст келг-днә.

Цаасн угагъар ирәд, шуд амар келчксн некврмүд бас бәәнә. Тууг йилгъл уга, на-адк некврмүдлә әдләр хәләддж, хагълджах кергтә.

Әмтнә некврмүд, эрлгәс цаглань харгъулдж хагъл-лгән хәрүгъинь өглгән—пар-тийн болн советск организац-син, профсоюзн болн комсо-мольск организацсин, цуг со-ветск учрежденьсин гол онь-

бичсн эрлгән гисн—әмд куу-нә келсн уг, туунә зовлнъ-джиргълнъ, туунә ө-гундлнъ.

Тиим болсн учрар, күн бо-лгъна неквриг, күн болгъна эрлгъиг ик килмджтә кевәр, унн седкләрн, кеуу гидг ки-нәнәр, арднь ордж хагълджах кергтә.

Эн кәдлмшт зәрмдән пар-тин зааврла йир ирлишго йовдлмуд чигн харгъад одна, әмтнә зөв әвдгч, халжгър-буру йовдлмуд харгъна.

Элстин, негдгч номертә тосх-лтин участкад кәдлджәчхәсн цөбкн кәдлмшчир, кесг да-кдж кәдлджхәсн бийснъ, олсн мөнъгән кесг сармудин тур-шарт авч эс чадджасна тус-кар ур Панасенко неквр ке-сн, тегәд тернъ таньгъчин прокуратурихн орлсн, тер бийнъ, әрән гидж күш.

Әдл-ахун зәрм гардачир, әмтнә зөвтә кергүдин бийсднъ тедү дүнъгә орадлгъ үзү-лчхәнә.

Черноземельск района По-левой МЖС-н директор Деев әмтнә некврмүдәр, эрлгәсәр кергүд күцәх бәәтхә, теднд нам хәрүгъинь чигн өгдгодж.

Әмтнә некврмүдиг болн эр-лгәсиг хәләддж хагъллгән диг-дарата кәдлмш.

Яшкульск района „Киров-ский“ совхозд тер тиим диг-ларан йир модьрун кевәр әв-дгддж. Кәдлмшчирин болн үүлд цергдлжәх улсин бичсн некврмүдиг болн эрлгәсиг тоолдж, диглдж, бий деерән даалдж бичдж авлгъ шишлнъ күн темдгдлж гаргъгдсн уга. Тегәд ордж ирсн неквриг бо-лв чигн, эрлгъиг болв чигн, декрт темдгдлж бичл уга. тугәгъад өгчхәчкдг бәәдж.

Әмтнә бичсн некврмүдиг болн эрлгәсиг хәләддж хагъл-лгән темдгтә, соргта, болзгта болх зөвтә. Тиим йовдл эн „Кировский“ совхозд уга. Гурвдгч номертә фермин зав-хозин тускар, туунә гаргъад бәәсн йир ик хаджгър йовл-мудин тускар кәдлмшчирин нег газр бичхәсн бичгнъ даньгъар гурвн сарин турша-рт ямаран чигн хәрү өггдлго, дарата кевтәд кевтдж.

Иим йовдлмуд йир ик ха-джгър йовдлмуд.

Күч-көлсчирин некврмүдиг болн эрлгәсиг хәләддж хагъл-лгъар кегдх зөвтә кәдлмшиг йир ик гидгәр оньгдарулдж, ясрулх кергтә.

Кесг күч-көлсчирин керг-тәрмүдлә залгъата, теднә тө-лә кегдлжәх, теднә шиндж-ллгънд, теднә тасрхан уга хәләврт, некврт бәәх, эн иим ик даалгъврта кәдлмш мел шидрәс йоста гидг чанъ-гъ лавта бат диг-дарата бо-